

HÌNH HỌC LỚP 7

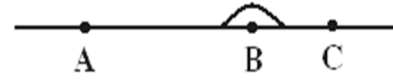
PHƯƠNG PHÁP CHỨNG MINH BA ĐIỂM THẰNG HÀNG

I. Phương pháp chứng minh:

Để chứng minh 3 điểm thẳng hàng ta có thể sử dụng các phương pháp sau:

Phương pháp 1: Sử dụng tính chất của góc bẹt

+) Chứng minh $\widehat{ABC} = 180^\circ$
 $\Rightarrow A, B, C$ thẳng hàng

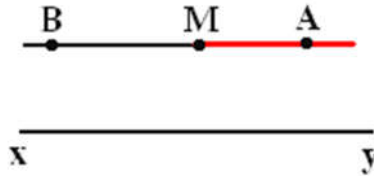

Phương pháp 2: Sử dụng tiên đề Ôclit

Chứng minh hai đoạn thẳng, tạo thành từ 3 điểm đã cho, cùng song song với một đường thẳng nào đó.

Chẳng hạn chứng minh:

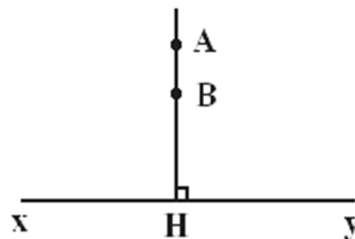
$AM \parallel xy$ và $BM \parallel xy \Rightarrow A, M, B$ thẳng hàng (tiên đề Ôclit)

Phương pháp 3: Sử dụng tính chất của hai đường thẳng vuông góc

Chứng minh hai đoạn thẳng, tạo thành từ 3 điểm đã cho, cùng vuông góc với một đường thẳng nào đó.

Chẳng hạn chứng minh: $AH \perp xy$ và $BH \perp xy \Rightarrow A, H, B$ thẳng hàng

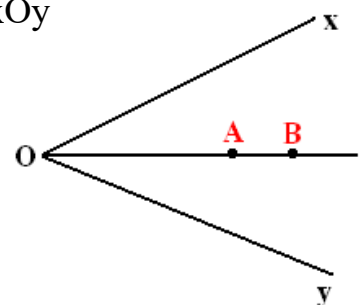

Phương pháp 4: Sử dụng tính duy nhất của tia phân giác của một góc khác góc bẹt

Chứng minh: + Tia OA và OB cùng là tia phân giác của $\widehat{xOy}$

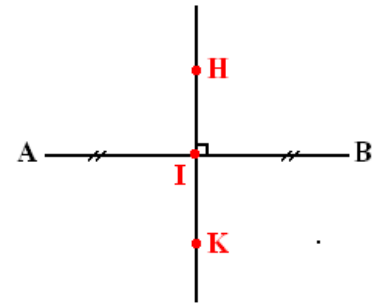
+ Tia OB là tia phân giác của $\widehat{xOy}$

$\Rightarrow A, O, B$ thẳng hàng

Phương pháp 5: Sử dụng tính chất đường trung trực của một đoạn thẳng
 Chứng minh H, I, K cùng thuộc đường trung trực của AB

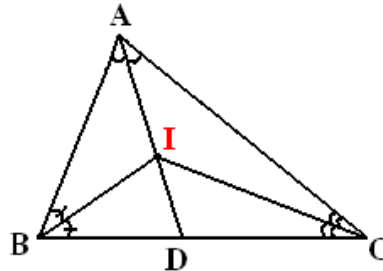
$\Rightarrow$ H, I, K thẳng hàng

Phương pháp 6: Sử dụng tính chất các đường đồng quy của tam giác

Chứng minh $\left\{ \begin{array}{l} \perp G \text{ là trọng tâm của } \Delta ABC \\ \perp AM \text{ là trung tuyến } \Delta ABC \end{array} \right.$

$\Rightarrow$ A, G, M thẳng hàng

+) Tương tự đối với ba đường cao, phân giác, trung trực trong tam giác

II. Các bài tập vận dụng:

Bài 1: Cho tam giác ABC vuông ở A, M là trung điểm AC. Kẻ tia Cx vuông góc CA (tia Cx và điểm B ở hai nửa mặt phẳng đối nhau bờ AC). Trên tia Cx lấy điểm D sao cho $CD = AB$. Chứng minh ba điểm B, M, D thẳng hàng.

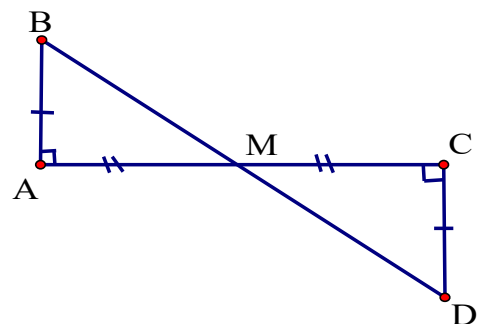
Hướng dẫn chứng minh:

Chứng minh $\Delta AMB = \Delta CMD$ (c.g.c)

$\Rightarrow \widehat{AMB} = \widehat{DMC}$

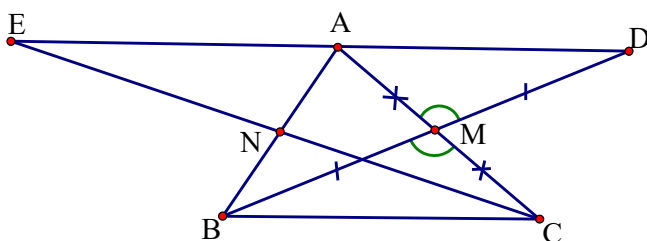
Mà $\widehat{AMB} + \widehat{BMC} = 180^\circ$ (kề bù)

nên $\widehat{BMC} + \widehat{CMD} = 180^\circ$.

Vậy ba điểm B; M; D thẳng hàng

Bài 2: Cho tam giác ABC. Gọi M, N lần lượt là trung điểm của các cạnh AC, AB. Trên các tia BM và CN lần lượt lấy các điểm D và E sao cho M là trung điểm BD và N là trung điểm EC. Chứng minh ba điểm E, A, D thẳng hàng.

Hướng dẫn :

+) Chứng minh: $\triangle BMC = \triangle DMA$ (c.g.c)

Suy ra: $\widehat{ACB} = \widehat{DAC}$ mà hai góc này ở vị trí so le trong nên $BC \parallel AD$ (1)

+) Chứng minh tương tự : $BC \parallel AE$ (2)

+) Điểm A ở ngoài BC có một và chỉ một đường thẳng song song BC nên từ (1) và (2) và theo Tiên đề Ô-Clit suy ra ba điểm E, A, D thẳng hàng.

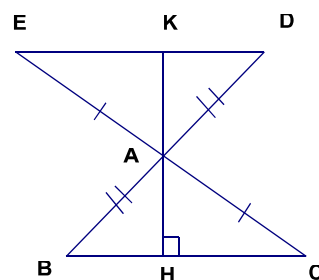
Bài 3: Cho tam giác ABC, trên tia đối của tia AB lấy điểm D sao cho $AD = AB$. Trên tia đối của tia AC lấy điểm E sao cho $AE = AC$. Vẽ AH vuông góc BC ($H \in BC$). Trên đoạn DE lấy điểm K sao cho $BH = DK$. chứng minh ba điểm A, H, K thẳng hàng.

Hướng dẫn:

+) Chứng minh $\triangle ABMH = \triangle ADK$ (c.g.c)

$\Rightarrow AK \perp BC$

+) mà $AH \perp BC$ suy ra ba điểm K, A, H thẳng hàng.

Bài 4: Cho tam giác ABC có $AB = AC$. Gọi M là một điểm nằm trong tam giác sao cho $MB = MC$. Gọi N là trung điểm của BC. Chứng minh ba điểm A, M, N thẳng hàng.

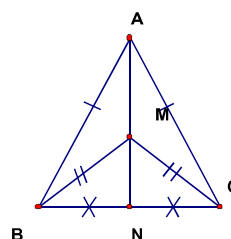
Hướng dẫn:

+) Chứng minh $\triangle ABM = \triangle ACM$

$\Rightarrow AM$ là tia phân giác $\widehat{BAC}$ (1)

+) Tương tự $\triangle ABN = \triangle ACN$ (c.c.c)

$\Rightarrow AN$ là tia phân giác $\widehat{BAC}$ (2)

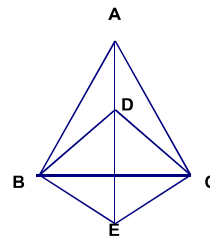
Từ (1), (2) suy ra ba điểm thẳng hàng.

Bài 5: Cho ba tam giác cân ABC , DBC và EBC có chung đáy BC . Chứng minh rằng ba điểm A , D , E thẳng hàng.

Hướng dẫn

- +) A thuộc đường trung trực của BC (1)
- +) E thuộc đường trung trực của BC (2)
- +) D thuộc đường trung trực của BC (3)

Từ (1), (2), (3) suy ra ba điểm A , D , E thẳng hàng

Bài 6: Cho tam giác ABC , kẻ trung tuyến AM . Trên AM lấy hai điểm P , Q sao cho $AQ = PQ = PM$. Gọi E là trung điểm của AC . Chứng minh ba điểm B , P , E thẳng hàng.

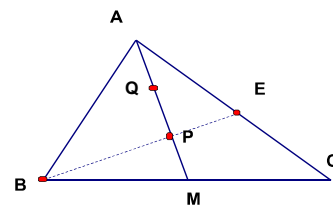
Hướng dẫn:

- +) $\triangle ABC$ có AM là trung tuyến

$$\text{mà } AQ = QP = PM \text{ (gt)} \Rightarrow AP = \frac{2}{3}AM$$

$\Rightarrow P$ là trọng tâm $\triangle ABC$

- +) Vì E là trung điểm của AC nên BE là trung tuyến của $\triangle ABC \Rightarrow BE$ đi qua trọng tâm P hay ba điểm B , P , E thẳng hàng

Bài 7: Cho tam giác ABC cân tại A , vẽ đường cao BH và CK cắt nhau tại I . Gọi M là trung điểm của BC . Chứng minh A , I , M thẳng hàng.

Hướng dẫn:

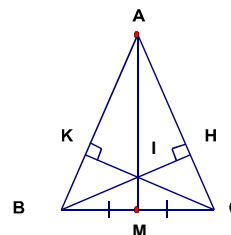
Vì I là giao điểm hai đường

cao BH và CK nên I là trực tâm $\triangle ABC$

$\triangle ABC$ cân tại A có AM là đường trung tuyến nên cũng là đường cao.

$\Rightarrow$ Đường cao AM đi qua trực tâm I

$\Rightarrow$ Ba điểm A , I , M thẳng hàng.

III. Các bài tập tự luyện:

Bài 1: Cho tam giác ABC . Trên tia đối của tia AB lấy điểm D sao cho $AD = AC$, trên tia đối của tia AC lấy điểm E sao cho $AE = AB$. Gọi M , N lần lượt là trung điểm của BE và CD . Chứng minh ba điểm M , A , N thẳng hàng.

Bài 2: Cho tam giác ABC vuông ở A có $\widehat{ABC} = 60^\circ$. Vẽ tia Cx $\perp$ BC (tia Cx và điểm A ở cùng phía đối với BC), trên tia Cx lấy điểm E sao cho CE = CA. Trên tia đối của tia BC lấy điểm F sao cho BF = BA. Chứng minh ba điểm E, A, F thẳng hàng.

Bài 3: Cho tam giác ABC cân tại A, điểm D thuộc cạnh AB. Trên tia đối của tia CA lấy điểm E sao cho CE = BD. Kẻ DH và EK vuông góc với BC (H và K thuộc đường thẳng BC) Gọi M là trung điểm HK. Chứng minh ba điểm D, M, E thẳng hàng.

Bài 4: Cho tam giác ABC. Qua A vẽ đường thẳng xy // BC. Từ điểm M trên cạnh BC, vẽ các đường thẳng song song AB và AC, các đường thẳng này cắt xy theo thứ tự tại D và E. Chứng minh các đường thẳng AM, BD, CE cùng đi qua một điểm.

Bài 5: Cho tam giác ABC. Trên tia đối của AB lấy điểm D sao cho AD = AB, trên tia đối của tia AC lấy điểm E sao cho AE = AC. Gọi M; N lần lượt là các điểm trên BC và ED sao cho CM = EN. Chứng minh ba điểm M; A; N thẳng hàng.

Bài 6: Cho hai đoạn thẳng AC và BD cắt nhau tại trung điểm O của mỗi đoạn. Trên tia AB lấy lấy điểm M sao cho B là trung điểm AM, trên tia AD lấy điểm N sao cho D là trung điểm AN. Chứng minh ba điểm M, C, N thẳng hàng.

Bài 7: Cho tam giác ABC cân ở A. Trên cạnh AB lấy điểm M, trên tia đối tia CA lấy điểm N sao cho BM = CN. Gọi K là trung điểm MN. Chứng minh ba điểm B, K, C thẳng hàng